

صبا چالش‌های ساختن فیلم کوتاه را به بهانه تغییر مدیریت در انجمن سب

در جست‌وجوی فرصتی ب

بسیاری از مشکلات جامعه را در قالب فیلم کوتاه می‌توان حل کرد. ظرفیت فیلم‌های کوتاه ظرفیت بسیار بالایی در حل خرده مشکلات

مریم عظیمی
گفت و گو

فرهنگی است، از مسائل شهری مانند ترافیک و بی‌توجهی به حقوق دیگران گرفته تا مسائل اخلاقی و اجتماعی مانند فقر و طلاق و بیکاری و همه مشکلات را می‌تواند بیان و حل کند و همه موضوعات می‌تواند دستمایه اساسی برای ساخت این گونه فیلم‌ها باشد اما موضوعی که سازندگان فیلم کوتاه به عنوان چالش از آن بیشتر یاد می‌کنند سرمایه‌گذاری و حمایت نهادها و سازمان‌ها از ساخت فیلم کوتاه و مهمتر از همه اکران و در معرض دید عموم قرار دادن این فیلم‌ها است. خبرنگار صبا با توجه به تغییر مدیریت در انجمن سینمای جوانان ایران در این گزارش به سراغ فعالین عرصه ساخت و تولید فیلم کوتاه اعم از تهیه‌کننده، کارگردان و بازیگران رفته تا چالش‌ها و سیاست‌هایی که در این عرصه موجب رضایت و یا عدم رضایت آنها شده را جویا شود. با آمدن یک سینماگر جوان و با انگیزه‌ای چون بهروز شعبی با سابقه ساخت فیلم‌هایی که در کارنامه درخشانش دارد بر مسند انجمن سینمای جوان می‌توان روزهای درخشانی را در این عرصه متصور شد و با شناختی که از این کارگردان و بازیگر سراغ داریم حتماً چنین گزارش‌هایی می‌تواند در روند مدیریتی وی و در راستای همراهی با سینماگران فیلم کوتاه راهگشا باشد.

حسین کاکاوند، تهیه‌کننده:

پیش از هر فیلم بلندی یک فیلم کوتاه پخش شود

حسین کاکاوند که در کارنامه خود تهیه‌کنندگی فیلم‌های کوتاهی چون «شوفر»، «دخمه»، «خانم و آقای فلائی»، «مات» و... را دارد درباره وضعیت و چالش‌های اکران فیلم کوتاه گفت: متأسفانه ما چیزی به نام اکران جز این باکس خیلی محدودی که هنر و تجربه به فیلم کوتاه می‌دهد، نداریم و طبیعتاً این اکران‌ها با توجه به حجم تبلیغاتی که امکانش وجود دارد کم‌تر دیده خواهند شد. چون شاید بسیاری از مردم حتی خبردار نشوند که چنین امکان و اکرانی وجود دارد بخصوص که معمولاً در ساعت‌های نامناسب و در سینماهای کم مخاطب این اکران‌ها انجام می‌شود. البته این مسئله صرفاً مختص فیلم‌های کوتاه نیست و نسبت به فیلم‌های مستقل نیز چنین برخوردی وجود دارد. مثلاً اگر به تعداد سانس‌ها و سینماهای فیلم «علت مرگ نامعلوم» نگاهی بیندازیم به همین مسئله خواهیم رسید. ولی به نظر من در نهایت فیلم کوتاه، سینماداران را مجبور به رویکرد دیگری خواهد کرد چرا که فیلم کوتاه مدیومی است که مخاطب با سبک و سلیقه آینده‌اش ترجیح خواهد داد که در سینما به جای اینکه ظرف مدت یک ساعت و نیم تنها یک قصه را ببیند، مثلاً ۵ قصه را ببیند و این می‌تواند برای پخش جذابیت داشته باشد. ما در طول سال ۴ باکس فیلم کوتاه داریم و این میزان بسیار کم است. پیشنهادهای من این است که قانونی در این مورد وضع شود و پیش از هر فیلم بلندی یک فیلم کوتاه پخش شود. در این حالت من مخاطب که ۸۰ هزار تومان پول بلیط یک فیلم بلند را می‌دهم مثلاً با ۹۰ هزار تومان بتوانم یک فیلم کوتاه و یک فیلم بلند ببینم یعنی همانگونه که در بسیاری از کشورهای جهان این مسئله وجود دارد. به عنوان مثال می‌توان پیش از یک فیلم کمدی یک فیلم کوتاه ۱۵ الی ۲۰ دقیقه‌ای گذاشت، بعد از آن مخاطب یک لوگوموشن ببیند و بعد فیلم بلند آغاز شود بدین شکل هم از فیلم کوتاه حمایت می‌شود و هم اینکه مخاطب کم‌کم به فیلم کوتاه عادت می‌کند و فرهنگ سازی می‌شود. فکر می‌کنم اگر این اتفاق در سینماهای ما بیفتد فرصت بسیار مناسبی خواهد بود که هم می‌تواند روی اقتصاد سینمایی کوتاه تاثیر بگذارد و هم باعث می‌شود که مخاطب با فیلم کوتاه مواجه شود.

وی در زمینه تامین سرمایه تهیه‌کنندگان این عرصه اظهار کرد: اگر بخواهیم دنیا را مقیاس بگیریم می‌بینیم که در تمام دنیا یک سری مراکز فاند درست مثل همین انجمن سینمای جوان در ایران وجود دارند و این مراکز مسئولیت و مأموریت دارند که بخشی از بودجه فیلم کوتاه را تامین کنند منتها در ایران حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد فیلم‌های کوتاهی که تولید می‌شوند از بخش خصوصی تامین می‌شوند. اما دغدغه من پیش از آنکه تامین سرمایه باشد، جایگاه خود تهیه‌کننده است. یعنی تهیه‌کنندگی در فیلم کوتاه معنای ویژه‌ای ندارد. منظورم این نیست که باید حتماً آن بروکراسی حاکم بر فیلم بلند، در عرصه فیلم کوتاه هم به وجود بیاید. مثلاً کارگردانان نمی‌توانند خودشان تهیه‌کننده باشند و تهیه‌کننده فیلم بلند باید کارت تهیه‌کنندگی داشته باشد و غیره بلکه منظورم این است که قانونگذار و سیاستگذار فرهنگی و اساتید ما می‌توانند و باید به این سمت بروند که به تهیه‌کننده نگاهی مثل فیلمبردار، طراحی صحنه و... داشته باشند یعنی تهیه‌کننده الزاماً آن کسی نیست که سرمایه به

دست تهیه‌کننده تخصصی در زمینه فیلم کوتاه که به صورت مستمر کار کند داریم.

نیما عبدالعظیمی، کارگردان فیلم کوتاه:

سینمای بین‌الملل به سمت ژانر رفته است

نیما عبدالعظیمی که در چهل و یکمین دوره جشنواره فیلم کوتاه تهران با فیلم «هلی» حضور داشته در باره چالش‌های ساخت دو فیلم خود در شهرستان سنندج گفت: ما در شهرستان به خاطر نبود یک سری کمپانی‌های بزرگ یا کارخانه‌ها که بتوانند در زمینه مالی به صنعت سینما کمک کنند با چالش و مشکل روبرو هستیم. من هر دو فیلمم را در سنندج ساختم و هر دو به زبان کردی بوده اما از آنجایی که بیشتر امکانات در پایتخت متمرکز شده مادر سنندج حتی یک دفتر کرایه تجهیزات به روز نداریم که بتوانیم برای کارهای سینمایی حرفه‌ای و یا نیمه حرفه‌ای به آن رجوع کنیم. بنابراین به اجبار باید سمت مرکز بیاییم و از تهران این تجهیزات را کرایه کنیم همین امر باعث می‌شود که بسیاری از فیلمسازان در شهرستان دل زده شوند و بسیاری امیدها ناامید شود و می‌توان گفت که تنها نقطه امید مادر استان کردستان و سنندج وجود انجمن سینمای جوان است. با این حال در این دوره از جشنواره فیلم کوتاه تهران ۷ فیلم از استان کردستان حضور داشتند که کردی زبان هم بودند. این مسئله به خصوص در حالی که بسیاری از شهرهای بزرگ و کلان شهرها هیچ نماینده‌ای نداشتند برای استان کردستان و سنندج نقطه امید است چرا که با وجود یک سری از محدودیت‌ها ما دوستانی داریم که به ما کمک می‌کنند و می‌توانیم در کنار هم فیلم بسازیم. وی افزود: جشنواره فیلم کوتاه تهران تجربه بسیار خوبی برای من بود و فیدبک‌ها و کامنت‌های

کار می‌آورد هر چند که یکی از وظایفش این است ولی عملاً تهیه‌کننده کسی است که می‌آید و شرایط را تسهیل می‌کند تا کلیه عوامل در ایده‌آل‌ترین شکل ممکن کار خودشان را انجام بدهند. اما امروز می‌بینیم که تهیه‌کننده در فیلم کوتاه فقط اگر پول بگذارد تهیه‌کننده است. بخشی از این مسئله به این موضوع برمی‌گردد که ما کمتر تهیه‌کننده دغدغه‌مندی در این حوزه داریم از این جهت به فیلمسازان حق می‌دهم اما بخشی از آن هم به این جهت است که ما سیستم آموزشی برای پرورش تهیه‌کننده در ایران نداریم و حتی خود انجمن به عنوان یکی از بزرگترین مدرسه‌های فیلم خاورمیانه هیچ واحد آموزشی در حوزه تهیه‌کنندگی ندارد و هیچ آموزشگاهی وجود ندارد که به این حوزه بپردازد و تهیه‌کننده فیلم کوتاه پرورش دهد. به نظر من سطح پایین‌ترین نگاه و انتظار ممکن این است که تهیه‌کننده صرفاً بخواهد سرمایه ساخت یک اثر را تامین کند چرا که تهیه‌کننده تخصص و تجربه‌ای دارد که می‌تواند مهم‌ترین بخش حضور او در یک پروژه باشد.

حسین کاکاوند ادامه داد: فیلمسازانی که از سال ۹۶ برای تهیه و تولید فیلم کوتاه با آنها کار می‌کردم امروز دیگر فیلم کوتاه کار نمی‌کنند ولی من در این عرصه مانده‌ام و دارم کارم را انجام می‌دهم و با فیلمسازهای جوانتری که می‌آیند و می‌خواهند این فضا را تجربه کنند همکاری می‌کنم و فکر می‌کنم که نیاز به تهیه‌کننده در یک فیلم کوتاه به مراتب بیشتر از یک فیلم بلند است چون کسی فیلم بلند می‌سازد که از تجربه و دانش و اندوخته‌های برخوردار است که در فیلم کوتاه سطح این تجربه و دانش خیلی پایین‌تر است. بنابراین فردی که در حوزه تولید و تهیه تجربه داشته باشد می‌تواند از آزمون و خطاهای یک کارگردان که ممکن است به از بین رفتن سرمایه او بی‌انجامد جلوگیری کند ولی به خاطر نبود بخش آموزشی در این حوزه نمی‌توانم بگویم که امروز حتی به اندازه انگلستان